

A Bird's Eye View of New York and its Most Magnificent Store

Een brochure van de department store van Siegel-Cooper Co. (1898)

Anne Dykstra, maart 2023

[Folkert Harmen Kuipers](#) (1843-1904), de stichter van [Coopersburg](#) in Akkrum¹, emigreerde in 1866 naar Amerika, waar hij zich onder de naam Frank Harmen Cooper liet naturaliseren tot Amerikaan. Hij werd daar succesvol als een van de oprichters van [department stores](#) in Chicago (1887) en in New York (1896).

Frank Cooper is in Amerika uitgegroeid tot een gewaardeerde en genereuze persoonlijkheid, zoals mag blijken uit een artikel in de *Chicago Tribune* van 30 juni 1901. Daar lezen we bijvoorbeeld dat hij een bijzonder goede reputatie had in Chicago. De krant prijst zijn zakelijk inzicht, maar vooral ook zijn vrijgevigheid en edelmoedigheid in zowel het gemeenschaps- als privéleven, en ze weten dat de inzet van Cooper voor goede doelen en publieke zaken zeer wordt gewaardeerd in Chicago en op andere plaatsen. Hij komt zijn personeel opgewekt tegemoet, en zijn persoonlijke aantrekkingskracht valt overal op.

Louisa Iarocci maakt in haar boek *The Urban Department Store in America 1850-1930* (2018) duidelijk dat er veel meer grote department stores waren in stedelijke gebieden in Amerika. Dat Siegel-Cooper Co. een vestiging in New York zou openen, zou op zich dus niet zo opzienbarend moeten zijn. Toch gonsde het blijkbaar van de geruchten in New York over de komst van een enorm warenhuis. Dat was nieuwswaardig voor de *New York Times* (NYT). Op 7 januari 1895 verschijnt er een artikel over een 'Mammoth Store' (een mammoetwinkel) die in New York gaat komen, dat maar liefst 4.000.000 dollar zou gaan kosten. Zo bijzonder was het toekomstige warenhuis van Siegel-Cooper Co. dus wel, zelfs in New York, waar ze toch wel iets gewend waren, zou men denken. Dat het inderdaad om iets bijzonders ging, blijkt uit een verslag van opening in de NYT van 13 september 13, 1896. We lezen daar dat er 150.000 mensen op de opening van het grote warenhuis waren afgekomen. Nog nooit was er volgens de NYT zo'n grote menigte op Sixth Avenue op de been geweest. Er waren verkeersopstoppingen en de 72 politiemensen die er waren, konden helemaal niets uitrusten. Er moesten extra mensen worden opgeroepen, die hun handen vol hadden aan het terugduwen van de menselijke muur, zodat de ingangen konden worden geopend. Een beangstigende stormloop volgde. In de eerste tien minuten wurmden zich al

¹ Zie ook: Ernst Huisman, Atze Reidinga en Willem Winters, *Alle minsken binn' myn broerren. Folkert Kuipers en 100 jaar Coopersburg*. Akkrum Ald en Nij. 2001 en 2018.

11.000 mensen naar binnen, met als gevolg dat het gebouw moet worden afgesloten. Eerst moest de menigte eruit, voordat de volgende groep kon worden binnen gelaten. Verscheidene mensen raakten in het gedrang gewond.

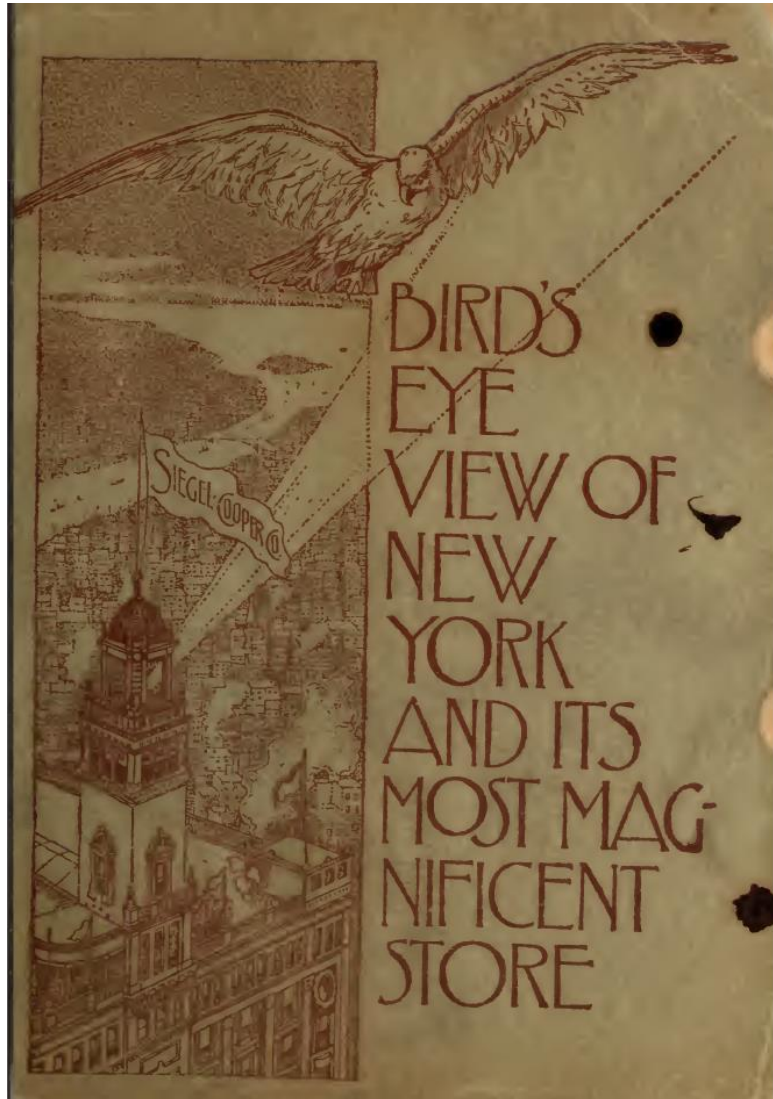
Byron Company (New York, N.Y.) Opening of Siegel, Cooper Co., 1896, Sixth Ave. 18-19th Streets Looking South from 19th. 1896. MCNY. 93.1.1.18073. Bron: <https://www.mcny.org/story/shopping-late-19th-century>.

In 1898, twee jaar na de opening, publiceerde de Big Store, zoals de vestiging in New York bekendstond, een brochure, eigenlijk een boekwerkje, dat diende als bezoekersgids voor Greater New York, maar, getuige de uitgebreide beschrijving van 'its Grandest Emporium of Commerce' [het grootste warenhuis], de department store van Siegel-Cooper Co., vooral bedoeld om het warenhuis te promoten. Op dat moment was het warenhuis de grootste winkel ter wereld, een feit dat gretig onder de aandacht van (potentiële) klanten werd gebracht.

De brochure geeft een dermate uniek en interessant inkijkje in het reilen en zeilen van een grote department store, inclusief plattegronden van enkele verdiepingen, dat ik het de moeite waard acht om hieronder een vertaling van te geven van die onderdelen uit de gids die direct te maken hebben met de Big

Store. Het betreft een door mij bewerkte automatische vertaling gemaakt met www.DeepL.com/Translator (gratis versie). Aanmerkingen op de vertaling zijn [welkom](#). Bij twijfel, raadpleeg het [origineel](#). De paginanummers van het origineel staan tussen [].

De Big Store was gelegen op een prominente plaats in het winkelgebied van

Omslag van de brochure

New York, het [SHOPPING DISTRICT](#). De gids neemt de lezer mee naar 23d street, om van daaruit het winkelgebied onderzoeken: westwaarts reikt het tot 6th ave., en noordwaarts tot 42d st. Het bevat de meeste theaters en amusementsgelegenheden (zie hoofdstuk II), en biedt een potentiële koper de keuze uit luxe waren, of ze nu uit het zijden [Samarcand](#) of het zwoele Zuid-Afrika komen. Hier zijn de juweliers, bloemisten, meubelhandelaren, kunsthandelaren, boekhandels, snoepwinkels en meer van dergelijke winkels.

[SIXTH AVENUE](#), is echter door zijn grote toegankelijkheid het hart van het winkelgebied. Hier vindt het schone of het sterke geslacht, komend uit de Sixth Avenue [Elevated Railroad](#), of uit een paard-en-wagen stappend, dat enorme handelscentrum, [The Big Store](#) van Siegel-[Cooper](#) Co. Er zijn duidelijke voordelen voor de bezoeker van buiten de stad aan zo'n compleet en up-to-date warenhuis als de [Big Store](#). In de eerste plaats bevinden al zijn behoeften zich binnen vier muren; hij heeft geen last van pakjes, als hij veel gekocht heeft, kan hij door middel van een transfersysteem van de ene verdieping naar de

andere gaan, van de ene afdeling naar de volgende, onderweg van alles kopend, het totale bedrag van al zijn aankopen in één keer betalen en al het gekochte thuis laten bezorgen. Wil hij of zij uitrusten en de innerlijke mens verfrissen, dan is het restaurant in het gebouw. Is de bezoeker onwel - dan is er een dokter bij de hand. Hebben zijn tanden aandacht nodig - een deskundige tandarts staat klaar om zijn diensten aan te bieden. Een bankafdeling regelt zijn financiële zaken; en tenslotte, maar het belangrijkste van alles, aangezien hij handelt voor contant geld [68] met de grootste kopers en verkopers van contant geld, zal zijn portemonnee zwaarder zijn wanneer hij afsluit dan wanneer hij op krediet of elders had gehandeld. [69]

De zaken- en winkelcentra van de stad mogen niet ontbreken in de bezienswaardigheden van New York. Laten we beginnen op Broadway bij 426 St., en zuidwaarts lopen. Hier zijn het [Metropolitan Opera House](#), het Casino, het mooie gebouw van de [New York "Herald"](#) (let op de persen en machines door de glazen zijramen), [Herald Square Theater](#), [Koster en Bial's Music Hall](#) (op 34th st. ten westen van Broadway), en [Greeley sq.](#), met het standbeeld van de grote uitgever van de "Tribune".

De winkels, met af en toe een theater of hotel, nemen nu de aandacht in beslag. Alle denkbare goederen worden tentoongesteld. Laten we zuidwaarts gaan, langs [Delmonico's](#), het [Hoffman House](#) en de vorstelijke witte gevel van het [Fifth Avenue Hotel](#).

Dan brengt 23d st. westwaarts, of naar rechts, ons naar het winkelcentrum. Sixth ave. is bereikt, en zuidwaarts, het hele blok van 20th tot 19th st. beslaand, verrijst dat monument van de grootste commerciële onderneming van Groot New York - de [Big Store van Siegel-Cooper Company](#). [95]

Afbeelding van de Big Store uit het voorwerk van de brochure

[Greater New York](#) bezoeken zonder zijn grootste winkel, te inspecteren zou hetzelfde zijn als Hamlet spelen zonder Hamlet. De deuren staan open, laat ons naar binnen gaan, want de winkel biedt een gedenkwaardige aanblik, of we nu iets kopen of niet. Rond de prachtige centrale fontein zijn zitplaatsen voor de vermoeiden, en lichte versnaperingen zijn te krijgen tegen zeer bescheiden prijzen.

De bezoeker neemt plaats om naar de gehaaste menigte te kijken, en zich te verbazen over de enorme afmetingen van het gebouw. Meer dan anderhalf miljoen dollar aan koopwaar bevindt zich om hem heen, en van elke denkbare soort die de mens nodig heeft of de luxe wensen van de mens.

In hoofdstuk IX staat een gedeeltelijke opsomming van de vele wonderen van de Big Store, en in hoofdstuk X. een lijst van waar de ontelbare artikelen die te koop te vinden zijn. Als de eetlust zich laat gelden, is er een excellent modelrestaurant met matige prijs te vinden in de kelder, en er gaat gemakkelijk een uur voorbij met het bespreken van een uitgelezen menu.

Na het verkennen van de vijf immense verdiepingen van de winkel (zie schema's of plattegronden op deze pagina's) kan de bezoeker noordwaarts gaan naar de groothandelsdistricten met een 6th ave. rijtuig of de Elevated Railroad. [...] Een reis met de Elevated Railroad van South Ferry naar het

eindpunt van de 9th ave. road bij 55th st. is de prijs van 5 cent meer dan waard. Het spoor ligt soms gelijk met de vijfde verdieping van de huizen en loopt over de vlakke waar de revolutionaire Slag van Harlem Heights werd uitgevochten.

Een bezoek aan een ander theater of de [Madison Square Garden](#), zal een lange dag sightseeing goed afsluiten. In de zomer bieden de daktuinen een aantrekkelijke manier om een avond door te brengen, en de open lucht stelt de liefhebber van het geurige kruid (= sigaar) te roken terwijl hij geniet van een vaudeville voorstelling. [96]

HOOFDSTUK IX

HET VERHAAL VAN DE GROOTSTE WINKEL IN DE STAD

De bezoeker die niet minstens een halve dag besteed heeft aan een systematische inspectie van de Grote Winkel van Siegel-Cooper Co, zal een van de belangrijkste, en zeker DE interessantste bezienswaardigheid van de grote metropool over het hoofd hebben gezien.

Nergens anders ter wereld kan men een oppervlakte van 15,5 acres of bijna 750.000 [vierkante voet](#) zien, volgeladen met de beste koopwaar die geld kan kopen, en dat binnen de vier muren van één gebouw.

Vrij als lucht is deze meest geweldige prestatie in de annalen van de commerciële grootsheid van Greater New York. Een man, vrouw of kind kan de hele dag door de brede gangen van deze prachtige tempel van de handel dwalen en de talloze producten van de menselijke vlijt bekijken, zonder dat hij of zij tot kopen wordt aangezet. Hij of zij is de welkome gast van de Siegel-Cooper Company, en speciaal voor de begeleiding van zulke bezoekers is dit boekje opgesteld.

Iedereen in Groot New York kent de locatie van de Big Store. De Sixth Ave. Elevated Railroad heeft een station voor de deur². Rijtuigen, kabeltrams en alle manieren van vervoer passeren de ingangen, gelegen als ze zijn in het hart van het winkelgebied, tegenover de belangrijkste doorgangsweg van handel en verkeer - Sixth ave.- tussen 18e en 19e st.

Laat de bezoeker de winkel benaderen vanaf 19e st. en sixth ave. Het imposante witte gebouw, met zijn voorgevel van 200 voet en een diepte van 465 voet, doet denken aan de architectonische schoonheden van de [World's Columbian Exposition](#) (Wereldtentoonstelling in Chicago, 1893³). Boven zijn zes

² In 1904, Siegel en Cooper waren toen al niet meer bij het warenhuis betrokken, konden bezoekers en klanten rechtstreeks vanuit de Elevated Railroad op de tweede verdieping het gebouw binnengaan.

³ Die wereldtentoonstelling heeft diepe indruk gemaakt op Siegel en Cooper. Nadat ze die bezocht hadden, waren ze ervan overtuigd dat hun winkel op moest vallen, en dat deed hij. Nog steeds, trouwens. De

verdiepingen, kelders en extra verdieping op het dak, verheft zich een toren van 245 voet boven het trottoir. Hier schijnt een gigantisch zoeklicht dat 30 mijl ver zichtbaar is. Maar het is vroeg dag, en zoeklichten schijnen 's nachts. Laten we de winkel binnengaan en inspecteren: [126]

DE HOOFDVERDIEPING.

Bij het betreden van de Big Store door de imposante hoofdingang in het midden van de gevel van 6th ave. is het effect weer vergelijkbaar met dat van de eerste aanblik van een van de grote industriële gebouwen van de Chicago tentoonstelling.

Detail van de rijk versierde voorgevel (foto Anne Dykstra, 2011)

Hoewel de enorme proporties van de sierlijke buitenkant bewondering hebben gewekt, komt de omvang van de Big Store pas tot zijn recht als men zich binnen de muren bevindt. Het is werkelijk een stad op zich, want dagelijks verdienen 3.100 mensen binnen zijn muren hun brood en voorzien zij in de behoeften van 20.000 bezoekers.

wereldtentoonstelling trok enorme aantallen bezoekers, die voor een groot deel langs het warenhuis van Siegel en Cooper kwamen op weg naar de tentoonstelling.

Afbeelding op pagina 24 van de brochure, met een replica van het standbeeld The Republic dat op de wereldtentoonstelling in Chicago stond.

Aan weerszijden van het brede centrale gangpad, waarvan het perspectief alleen wordt doorbroken door een glanzend standbeeld van de Republiek, omgeven door fonteinen, rijzen honderden sierlijke zuilen op, die het versierde plafond ondersteunen.

Aan de zijkant en over de gangen, gevormd door deze pilaren, waarvan de voetstukken omgeven zijn door spiegels, bevinden zich de toonbanken, gevuld met alle denkbare soorten goederen. Aan de achterkant van elke toonbank zijn kassa's en inpaktafels geplaatst om een snelle service te verzekeren.

Een van de opmerkelijke kenmerken, die de brede gastvrijheid van de Big Store laten zien, is dat er geen onderscheid wordt gemaakt tussen kopers en gewone bezoekers en toeschouwers; de reeks promenades, apart van de uitstallingen van goederen, zijn bedoeld voor het uitdrukkelijke gebruik van toeschouwers van buiten de stad, evenals de voorbeeldruimten rond de fontein. Hier worden allen uitgenodigd om hun gemeenschappelijke ontmoetingsplaats te maken voor hun eigen voordeel en gemak. De bevolking van New York heeft deze uitnodiging zo gretig aanvaard dat "[Meet me at the Fountain](#)" (ik zie je bij de fontein) een bekende uitdrukking is geworden.

AFDELINGEN OP DE HOOFDVERDIEPING

Overvloedig en gevarieerd zijn de artikelen die hier te koop worden aangeboden. De cijfers verwijzen naar de grote figuren die op de pilaren of zuilen zijn geschilderd, waardoor het gemakkelijker is om bepaalde afdelingen te vinden. [127]

Gevarieerd en waardevol is het aanbod op de hoofdverdieping. Het gaat van snijbloemen voor het schone geslacht tot sigaren en tabak voor de heren der schepping. U kunt een deken kopen om de kou buiten te houden of een gekoelde frisdrank om koel te blijven. Hier bevindt zich een vestiging van de United Post Office en een telegraafkantoor. U kunt een boek kopen of een paar schoenen, een paraplu of een rubberen jas. Hier zijn valiezen voor reizigers en de meest artistieke kleermakers voor mannen of jongens. Alles is van de beste kwaliteit en wordt verkocht tegen de laagst mogelijke prijs.

In grote warenhuizen heerst al enige tijd de gedachte dat er alleen goederen van goedkope kwaliteit te koop zijn. Nooit is er een grotere fout gemaakt met betrekking tot de Big Store. Hier zijn artikelen net zo mooi en kostbaar als in elke speciale winkel op Broadway of 5th ave. te zien zijn, maar ze worden goedkoper verkocht, alleen tegen contante betaling, en daardoor goedkoper.

Het is een ideaal paradijs voor de shopper. Alles staat tot zijn beschikking, de bezoeker kan op elke afdeling kopen, van de kelder tot het dak, en door een uitstekend transfersysteem kan hij voor al zijn goederen in één keer betalen. Hij heeft geen last van pakjes of pakketten, want er is een gratis levering van aankopen in het hele gebied direct rond Greater New York.

Laten we verder gaan over deze enorme hoofdverdieping en naar de uitstekende verlichting kijken.

Overdag wordt elk hoekje en gaatje van de Big Store overspoeld met licht van de enorme ramen van vlakglas die de drie zijden ervan vormen, zodat in elke hoek de meest delicaat vervloeiende tinten kunnen worden aangepast zonder de gebruikelijke reis naar een voordelig licht. Maar als de schemering valt, wordt de schittering van deze buitengewone winkel met zijn duizenden elektrische lampen het meest gewaardeerd. De vorstelijke promenade, 400 voet lang en 25 voet breed, wordt volledig aan het publiek aangeboden als een gratis en open [129] wandelgebied, en tijdens de openingsuren bestemd is voor openbaar gebruik, met niet meer beperkingen dan gelden voor de lanen en parken van New York City. Halverwege doorsneden door soortgelijke wandelgangen ten noorden en zuiden, die zich uitstrekken over het blok tussen de 18e en 19e straat, het centrum vormt een cirkel rond de sierlijke fontein, in het midden waarvan een reproductie van 15.000 dollar van het majestueuze

[standbeeld](#) van de Republiek dat het [Hof van Eer](#) sierde op de Wereldtentoonstelling. Rondom zijn zitplaatsen en rustplaatsen, met lichte versnaperingen binnen handbereik.

BALKON.

Om de herenafdeling heen loopt een balkon, waar zich kantoren bevinden van bijna alle zaken en beroepen die men tegen zou kunnen komen in een stadsstraat of een hele plattelandstad. Bij het betreden van de trap, aan de rechterkant, komen we als eerste een volwaardige bank tegen. Hier kan geld worden gestort, en alle normale zaken van een spaarinstelling worden afgehandeld. Hier kunnen buitenlandse deviezen gekocht en verkocht worden, wissels op buitenlandse bedrijven worden verkregen en alle denkbare bankzaken gedaan.

Tandartspraktijken onder leiding van bekwame en ervaren vakmensen zijn hier ook te vinden. Het balkon bevat ook: Het Klachtenbureau, een garderobe voor mantels en depot voor pakjes, een kantoor voor verloren voorwerpen, een postwisselkantoor (Adam's Express), telefooncellen, en het kantoor van de conciërge.

LIFTEN.

Laten we terugkeren naar de hoofdverdieping, naar de dubbele rij van acht mooie elektrische [Sprague](#) liften voor het vervoer van bezoekers⁴ om af te dalen naar de

KELDER, met daarin
De kapperszaak,
Manden.
Het Café en Restaurant.
Aardewerk afdeling,
Elektrische benodigdheden,
Glaswerk,
[130]
IJzerwaren,
Keukenuitrusting,
Lampen,
Marmeren en bronzen beelden,
Koelkasten,

⁴ Er waren aparte liften voor het personeel. Het was niet de bedoeling dat de klanten personeel in de liften tegen zou komen.

Fornuizen,
Porselein met wilgenmotief,
Houten producten.

HET RESTAURANT biedt plaats aan 350 gasten tegelijk en is het toppunt van netheid. Hier worden dagelijks zo'n 3.000 bezoekers gevoed, en al het eten van het personeel gekookt. De uitmuntendheid van alles wordt gegarandeerd door het feit dat de alle waren betrokken uit de beste goederen die door de Big Store worden verkocht. Uw karbonade of biefstuk komt uit de prachtige ijskisten die u in de vleesmarkt ziet, de koffie uit de beste in de kruideniersafdeling. Een leger van 110 netjes geklede werknemers is hier om de wensen van de innerlijke man of vrouw te vervullen, en de koele rust van de plaats zal velen ertoe aanzetten om te blijven hangen bij hun maaltijden en te kijken naar de methoden waarmee zo'n hoge kwaliteit wordt bereikt⁵.

*Het restaurant heeft blijkbaar niet altijd in de kelder gezeten. Bron:
<https://digitalcollections.nypl.org/items/510d47db-4414-a3d9-e040-e00a18064a99>*

⁵ De gids vraagt zich af of er één stad op de hele wereld is met betere restaurants dan NY, en er zijn meer dan 3000 restaurants. De belangrijkste grote winkels staan ook bekend om hun excellente restaurants. En helemaal bovenaan staat, hoe kan het ook anders, het restaurant van Siegel en Cooper! Men kan daar het beste krijgen voor een bescheiden prijs.

KAPPERSZAAK

Aangrenzend aan het restaurant vinden we een model kapperszaak, waar bekwame kappers de bezoekers opwachten. Bijzondere aandacht wordt besteed aan het knippen van kinderen. Terugkerend naar het winkelgedeelte van de kelder komt de bezoeker bij de afdeling

KUNSTZINNIG AARDEWERK.

Hier worden de juweeltjes van Europa tentoongesteld. We kunnen onze artistieke ogen de kost geven aan marmeren figuren van Lapini, uit Florence, van 650 dollar en ons verbazen over de delicate lijnen van koninklijke vazen uit Wenen van 500 dollar per paar. Hier staan lampen van 150 dollar en borden voor een keizerlijk feest van 330 dollar per dozijn. We zien Royal Worcester vazen voor \$100 per stuk. Franse onyx voetstukken voor \$160; Sevres aardewerk voor \$100; Cloisonne aardewerk, Teplitz aardewerk, Royal Dresden, en de juweeltjes van de Europese keramische kunst.

Aan nut wordt zeker niet minder gedacht dan aan luxe. In de 24.000 vierkante voet van deze afdeling zijn artikelen die zowel het huis van de ambachtsman verfraaien als die geschikt zijn om het paleis van de miljonair te versieren. [131]

Overal op de uitgebreide verdieping zijn assortimenten van manden, vaatwerk, elektrische benodigdheden, ijzerwaren, glaswerk, ijzerwaren, keukens, lampen, kachels, aardewerk met wilgenmotief en houtwaren.

MACHINEKAMER EN MACHINERIE

Aan de 18de st. van het gebouw bevindt zich een van de modernste en meest perfecte machinekamers van de stad. Hier zijn de veertien onvermoeibare reuzen geïnstalleerd, die al het zware werk van dit enorme gebouw verrichten, en enkele van zijn meest delicate handelingen. Een totaal vermogen van 1.550 paardenkrachten staat hier opgesteld, variërend van het monster van 225 pk tot de kleine reus met een vermogen van 25 pk. Er staan ook negen dynamo's en tweeëndertig elektromotoren, met een totaal vermogen van 7.450 ampère. Een ploeg van zestig man regelt de beweging van deze enorme kracht, en sommige van haar objecten zijn inderdaad interessant.

Niet alleen wordt hier alle kracht voor verlichting en de liften opgewekt, maar ook de koffie in de kruideniersafdeling te malen, de karnen voor het maken van boter worden rond te draaien, de timmerwerkplaats van

aandrijfkraft te voorzien, de naaimachines te draaien, de tandheeskundige apparatuur, die tot op zekere hoogte delicaat is, in beweging te zetten, het het haar in de manicure-afdeling te verven en het polijsten in de fotogalerij gebeurt met kracht die door deze machinekamer wordt geleverd.

De machinekamer is 200 voet lang en bevat negen dynamo's, waarvan twee de grootste ooit gebouwd. De elektrische draden die door het hele gebouw lopen, vormen een circuit van meer dan honderd en twintig mijl, en naast de reeds opgesomde doeleinden, door middel van deze dunne draden, worden vlaggen gehesen, fonteinën gekleurd, mantels en modeartikelen gestreken, naaimachines gebruikt, en telefonische communicatie in alle delen van het gebouw vanaf 150 stations opgezet, die allemaal in verbinding staan zonder de hulp van een centraal kantoor.

Misschien wel het meest interessante object in de machinekamer is het prachtige marmeren schakelbord, waarvan elk afzonderlijk licht en elke afzonderlijke toepassing van elektriciteit in heel [132] de winkel worden bediend met slechts een lichte aanraking van de vinger van de operator. Dit schakelbord is bijna 60 meter lang, gemaakt van prachtig wit Italiaans marmer en staat op een ijzeren frame dat ook een platform voor de operators ondersteunt, met massieve koperen rails. Verlichte indicatoren en registratie-instrumenten sieren de voorkant van het schakelbord, dat over de hele lengte van de kamer kan worden gezien, zodat een elektricien die werkt aan de meest afgelegen motor of machine elk moment in één oogopslag het vermogensregister kan zien. Gemeentelijke verordeningen, met betrekking tot het omheinen van machines in beweging, verhinderen de eigenaars van de Big Store de machines open te stellen voor het publiek, maar er is een uitstekend zicht vanaf de deuropening, en deze machinekamer kan niet anders dan een van de bezienswaardigheden van New York zijn.

Hier zijn ook de ventilatiemachines, de ijsmachines, de automatische kolenweegschalen, en de immense ketelinstallatie die nodig is om al deze machines te laten werken.

Sommige van de statistieken van deze afdeling zijn merkwaardig door hun omvang. Drieëntwintig liften in totaal worden bediend door elektriciteit, in een daarvan, van 10 x 16 voet, wordt een enorme bestelwagen opgetild tot de zesde verdieping, daar onder dak geladen, en dan neergelaten voor het team van paarden dat hem naar de plaats van bestemming trekt. Zestigduizend gallon water bevindt zich in de machinekamerputten voor de sprinklerservice in geval van brand, en een extra voorraad van 128.000 gallon staat klaar op het dak. De fontein wordt aangedreven door een pomp met een capaciteit van 1000 gallon per minuut. Elke dynamo in de machinekamer is genoemd naar een illustere man in de elektrische wetenschap. Zeshonderd booglampen en

13.000 gloeilampen worden van stroom voorzien en 36 motoren worden in verschillende afdelingen bediend. De tien grote personenliften maken gemiddeld 2.500 retourritten per dag, of in totaal bijna 95 [automiles](#). Het marmeren schakelbord heeft meer dan 9.000 gaten voor draden, heeft 16.960 pond (of meer dan acht ton) koper aan de achterkant, en er zijn meer dan 10.000 moeren, 1.800 bouten en 15.000 sluitringen aan bevestigd, met 294 draden erop aangesloten. In het hele [133] gebouw zijn er meer dan 1.400.000 voet aan pijpleidingen en 965 mijl aan stroomdraad.

Een van de opmerkelijke punten in de Big Store is de controle van de liften door elektrische knoppen die verbonden zijn met een mechanisme waarbij de lift niet kan bewegen zonder de voortdurende aandacht van de operator, een nieuwe en absolute garantie tegen ongelukken. Een andere is de bevestiging van elk van de enorme dynamo's in een van de kelders op aparte funderingen, waardoor alle schokken worden vermeden en een fluistering kan worden gehoord tussen de snorrende monsters. Dan is de asfalt onderlaag van de subkelder, waardoor het geheel waterdicht is, is een andere van de buitengewone bijzonderheden waardoor de eigenaars van deze vestiging op elk punt rekening hebben gehouden de gezondheid, het comfort en de veiligheid van zowel het publiek als van hun vierduizend werknemers.

TWEEDE VERDIEPING. De tweede verdieping van het gebouw is voornamelijk gewijd aan de verkoop van damesmantels, pakken, modeartikelen, ondergoed, kunstborduurwerk, speelgoed en sportartikelen.

Naast de enorme toonbanken en vitrines, zijn er tientallen elegant ingerichte privé paskamers voor elk denkbaar kledingstuk. Pakken, kostuums, bloezen, mantels, korsetten, hoeden en mutsen, zelfs onderkleding; iedereen kan passen voordat hij koopt in de daarvoor bestemde kleine teruggetrokken kamers.

De meest aantrekkelijke en unieke eigenschap van de tweede verdieping is echter de prachtige salon, bescheiden "de damessalon" genoemd, en de afspraken die eruit voortkomen.

Hoewel er aparte toiletruimtes zijn op elke verdieping van het gebouw, uitsluitend voor het gerief van de bezoekers, laat de innovatie van een damessalon met toebehoren de gulheid zien van de eigenaars van The Big Store in het bedienen van klanten of toevallige bezoekers.

Deze salon, die zich aan de kant van de 18th st. van de tweede verdieping bevindt, en gemakkelijk te bereiken is via alle liften, de trap vanaf de begane grond, of een van de vier trappen bij elke hoek [134] van het gebouw, is vrij toegankelijk voor iedereen, mits ze van het schone geslacht zijn. Het is een groot en prachtig ingericht vertrek, met betegelde vloer, bedekt met

kostbare Oosterse stoffen, en gemeubileerd met pluche en satijn bedekte lounges, sofa's en divans.

In deze elegante salon heerst de Empire stijl, en die wordt na zonsondergang verlicht door schitterende elektrische lampen op muren en plafonds, waarvan de beugels van elegant ontwerp zijn. [135]

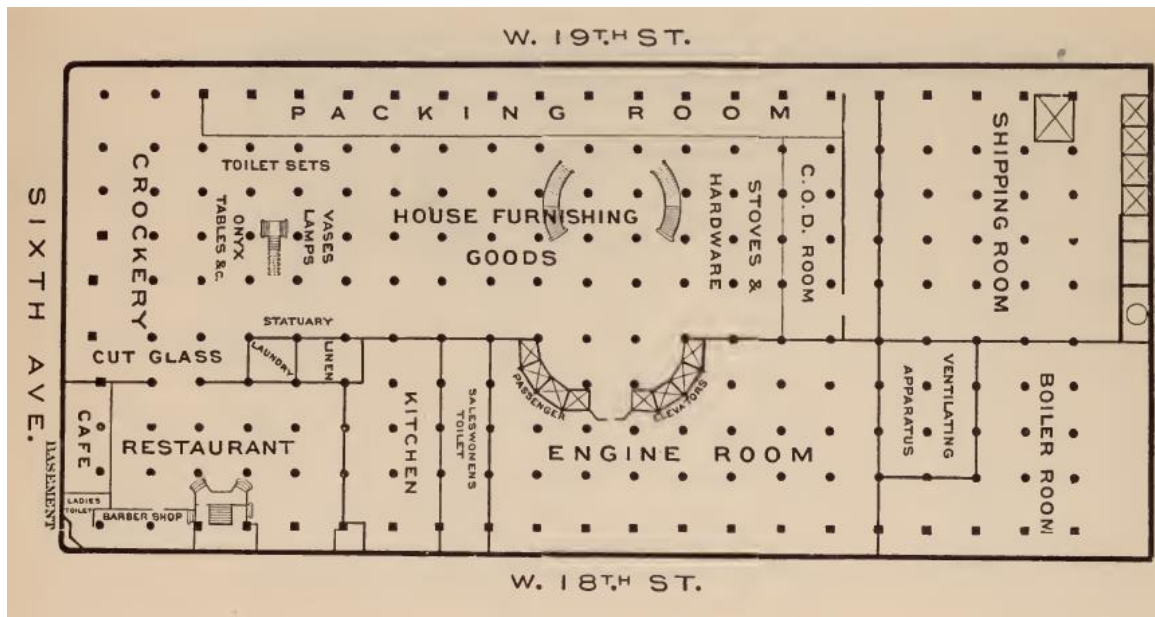
Deze grote tweede verdieping is voornamelijk het genot van het schone geslacht. Hier zijn de heerlijkste furnituren; zeehondenhuiden van \$150 tot \$300; kostuums variërend in prijs van \$7 tot \$125; stoffen en fluwelen mantels van \$3,75 tot \$100; zijden bloezen van \$1 tot \$40; huisjaponnen en huisjasjes van 75 cent tot \$40; kinderkleding van \$2 tot \$40; regenjassen van \$2,50 tot \$15, en duizend dingen die het vrouwelijke oog begeert.

De atleet is hier thuis, evenals de sportman, paardenliefhebber of jager. We vinden er geïmporteerde jachtgeweren van 250 dollar naast vishaken voor drie cent per 100, een arsenaal aan sportwapens en alle denkbare apparaten voor openluchtrecreatie. Er zijn camera's voor de amateur of professionele fotograaf, variërend in prijs van \$1,85 tot \$250; fietsen van \$15 tot \$125; paardentuig, van een roskam van vijf cent tot een complete set van \$1000. Er is ruim een vierkante meter uitsluitend voor sportartikelen.

Hier vinden we ook bladmuziek van één cent tot \$2,50 per exemplaar; violen van \$1,50 tot \$250; snaren voor drie cent, en kunstenaarsmateriaal om een schilderij compleet te maken.

De tweede verdieping is vooral het hoofdkwartier van onze oude vriend de Kerstman. In de kerstvakantie en bijvoorbeeld voordat de kousen worden opgehangen, komt de aardige oude man, die door elk kind wordt vereerd en waarin de ouderen half geloven, naar zijn beste vrienden, de Big Store, met zijn allerbeste team rendieren en zijn meest gevarieerde collectie speelgoed.

Hij gniffelt van plezier als de gelukkige kinderen hem omcirkelen. Hun blozende gezichten en verrukte ogen zijn zijn mooiste beloning. De ouders kopen hun spullen voor de kleine kousen, en de Kerstman, bedrijvig en belangrijk, haast zich naar de kelder met zijn oude metgezel, Kris Kringle, om toezicht te houden op het laden van de 155 grote wagens die met Kerstmis gebruikt worden om zijn overbelaste rendieren te helpen. Want als zijn leveringen niet op tijd zijn, zullen de tranen van [136] één teleurgesteld kind zou de goede oude joviale Kerstman voor een heel jaar verdrietig maken.

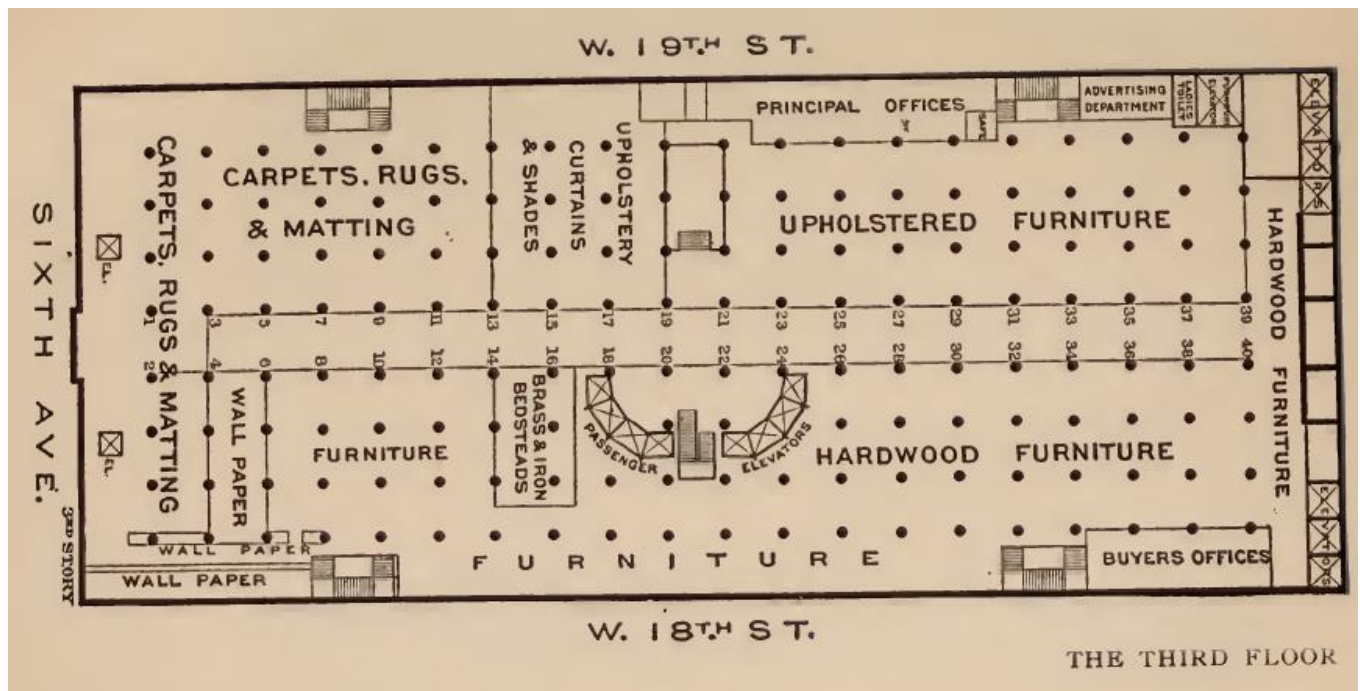

Plattegrond van de tweede verdieping (tussen de pagina's 134 en 135). De brochure bevat meerdere plattegronden, dat is bijzonder, omdat er amper plattegronden van department stores bekend zijn.

DERDE VERDIEPING.

De bezoeker maakt weer gebruik van de gerieflijke elektrische lift en gaat naar de derde verdieping, waar zich de volgende afdelingen bevinden:

- Reclameafdeling.
- Bedden. 12 tot 16.
- Koperskantoor (ingang 18e straat), 40.
- Huisdieren, 1 tot 15.
- Meubels, 16 tot 38.
- Hoofdkantoor van de Siegel-Cooper Co, 23.
- Notaris, 29.
- Stoffering, 15 tot 19.
- Behang, 2.

Plattegrond van de derde verdieping (tussen de pagina's 196 en 197).

Zeer interessant is de grote tentoonstelling van de Meubelafdeling, die jaarlijks 4.000 woningen inricht en daarnaast honderdduizenden losse meubelstukken verkoopt om reeds ingerichte woningen te verfraaien. Hier, te midden van de 120.000 vierkante meter ruimte die is gewijd aan showrooms (en opslag op hogere verdiepingen), kan men de blozende en mooie aanstaande bruid de inrichting van haar toekomstige huis zien uitzoeken. Het is de favoriete verblijfplaats en afdeling van de aanstaande bruidegom. Hij kan de meubels voor een vijfkamerwoning kopen voor het bescheiden bedrag van \$60, of als zijn portemonnee zwaar genoeg is, kan hij \$6.000 uitgeven aan de verfraaiing van dezelfde ruimte voor het genot van zijn bruid.

De showroom bevat slechts een enkel exemplaar van elk artikel, de hele voorraad ligt boven opgeslagen. De juwelen van de meubelmakerskunst worden rechtstreeks bij de fabrikanten gekocht en komen in stukken naar de Big Store. Elk artikel wordt door deskundige vakmensen onderzocht, en dan, en alleen als het absoluut perfect wordt bevonden, wordt het in elkaar gezet en in voorraad genomen voor de verkoop. De "klokken die niet passen" worden snel afgewezen en bereiken nooit het huis van de koper.

De salonpakken zijn een zorgvuldige inspectie waard, variërend in prijs van driedelige pakken van \$12,50 tot \$600. Met een meubelvoorraad van 100 grote treinwagons die altijd bij de hand zijn en 1.000 wagons die jaarlijks arriveren, is het niet verwonderlijk dat [137]

EAST HALF OF THE FURNITURE DEPARTMENT, THIRD FLOOR

De helft van de meubelafdeling. De afbeelding staat op pagina 81 van de brochure

de meubelverdiepingen van de Big Store zelfs voor de handel een prachtige tentoonstelling zijn. Op deze verdieping bevindt zich het mooie en grote kantoor, waar de energie van dit mammoetconcern wordt geleid. Men verwondert zich over de onvermoeibare energie van het brein van dit enorme concern, dat zich evenzeer inzet voor het algemeen welzijn als voor individueel gewin. We gaan weer met de lift en bereiken

DE BOVENSTE VERDIEPING, die eruitziet als een grote internationale voedseltentoonstelling. Ook hier is een openbare promenade door het grote centrale gangpad, aan weerszijden waarvan stands of kraampjes staan, die elke denkbare gedeponeerde en gepatenteerde bereiding van voedsel verkopen. Elk bekend voedselproduct van alle landen ter wereld is hier te zien, niet alleen voor de verkoop, maar om gratis te proeven.

De hele verdieping, met zijn 93.000 vierkante voet, is gewijd aan kruidenierswaren, vlees, groenten, fruit en zuivelproducten, waardoor het de grootste en meest uitgebreide markt onder één beheer ter wereld is.

Bezoekers worden zeer sterk herinnerd aan de pure voedselshows die zijn gehouden in Madison Square Garden en elders, maar deze, die een fractie van het grote winkelgebouw in beslag neemt, overtreft ze allemaal in de verscheidenheid en overvloed van haar tentoonstellingen. Achter honderden kleine toonbanken of kraampjes bieden keurig geklede jonge vrouwen of geüniformeerde verkopers hun waren aan om gratis te proeven. Een genotzuchtige theedrinker of een koffiekenner kan zichzelf verzadigen met monsters van elk bekend merk. Allen die de voorkeur geven aan de veelheid van waters en gedeponeerde dranken die het land overspoelen, hebben een gelegenheid om de concurrerende dorstlessers ten volle te testen en te proeven. Huishoudelijke zorgen worden luxueus in zo'n ruimte. De huisvrouw zit aan een gezellig tafeltje en een opgewekte jonge vrouw neemt haar bestelling op, en brengt zo vaak als nodig is monsters van de gewenste levensmiddelen. Er is voldoende ruimte voor iedereen en een overvloed aan bedienden om iedereen te bedienen. [138]

Opvallend zijn de elektrisch aangedreven koffiemolens, de ingenieuze suikerweeginstallatie en de zuivelfabriek waar boter wordt gemaakt in het zicht van de bezoeker. De zintuigen worden geprikkeld door duizend en één heilzame geuren van de fijnste eetwaren, en als iemand een beetje wijn wil kopen voor zijn maag en voor thuisconsumptie presenteert een goed ingerichte wijn- en drankafdeling elk bekend product van de wijnstok.

Langs de noordkant van de vierde verdieping staan de prachtige koelkasten, die voor zuivelproducten en vis naar het westen, terwijl de slagerijen aan de oostkant zijn. Deze ruim driehonderd voet lange rij van dubbele glazen vrieshuizen is een van de interessantste schouwspelen in het enorme huis der wonderen. Nooit eerder, misschien, is de behandeling, of, beter gezegd, het vervoer, van vers vlees zo delicaat gedaan. Want vanaf het moment dat het de slachthuizen van het bedrijf verlaat tot het de slagerij bereikt om er verkoopbare stukken en braadstukken van te maken, worden de grote halve karkassen van rund- of schapenvlees helemaal niet aangeraakt.

Vanaf een van de enorme goederenliften loopt een enkel ijzer spoor, waaraan de grote stukken vlees hangen. Door middel van wissels en zijsporen worden deze in positie gebracht in de immense transparante vriesruimten en daar, als met de wagens van een ingewikkeld spoorwegsysteem, naar believen verplaatst. De hakblokken zijn op zichzelf al een plaatje. Netheid en orde zijn de leidraad geweest bij de planning van dit nieuwste en grootste warenhuis ter wereld.

Een zeer populair kenmerk van deze vierde verdieping is de tentoonstelling van vogels en dieren die te koop zijn. Hoewel de ruimte het niet toelaat om de grotere wilde dieren zoals de olifant of de koning van de wildernis - de leeuw - tentoon te stellen, is er altijd een zeer uitgebreide collectie te zien⁶. Vogels met al hun mooie veren zingen en kwetteren in mooie kooien, apen dartelen voor het plezier van de kinderen, en zo komt er een vleugje natuur in een zeer interessante handelsmarkt. [139]

De verschillende afdelingen op de vierde verdieping zijn als volgt:

Vogels en dieren, tussen pilaren 16 en 18.

Verse vis en oesters, 5.

Vers fruit, 13.

Vers vlees, 19.

Kruidenierswaren, 1 tot 24.

Groenten, 11.

Wijnen en likeuren, 14.

DE VIJFDE EN ZESDE VERDIEPING zijn niet toegankelijk voor bezoekers. Hier bevinden zich de grote magazijnen van de Big Store. Men vindt er meubelen die naar Honolulu in Hawaï gaan, naar Petropolis in Brazilië en twee wagens vol naar een Britse minister van Buitenlandse Zaken in Stockholm in Zweden. De faam van de Big Store als een plaats waar men verstandig en goed kan kopen, heeft zich verspreid tot het einde van de wereld, en dergelijke feiten zijn sprekende voorbeelden van Amerikaans ondernemerschap. Hier is de postorderafdeling, voor het gemak van klanten van buiten de stad; de lunchroom voor vrouwelijke werknemers, waar 600 tegelijk en tegen kostprijs kunnen lunchen. Er is ook een gezellige salon voor de jonge vrouwen, met een piano, kranten, een bibliotheek en een gymzaal, want het welzijn van de werknemers is de eerste zorg van de Big Store.

Een keurig klein tijdelijk ziekenhuis, met zes sneeuw witte bedden, laat ook zien hoe goed de Siegel-Cooper Company voor haar goede werknemers zorgt, zelfs als ze tijdelijk onwel zijn. Een hooggekwalificeerde arts staat permanent klaar voor zowel bezoekers als werknemers.

Hier is de bevoorradingsafdeling, een bedrijf op zich om de wielen van dit enorme bedrijf aan het rollen te houden. Hier worden jaarlijks honderden liters zwarte en rode inkt gebruikt. Denk aan een bedrijf dat 45.000 stalen pennen

⁶ Uit de NYT van 27 september 1896 weten we dat er wel een olifant is geweest. De krant maakt melding van de verkoop van een jonge wijfjesolifant genaamd Baby. Ze was sinds de opening een geliefde attractie, schrijft de krant, maar zaken zijn zaken, toen er een koper kwam, werd ze verkocht.

per jaar gebruikt, 1.200 papieren mappen per week, 80.000 boodschappentassen in eenzelfde periode, en 250.000 verkoopboekjes in een jaar. Stel je voor, als je kunt, de enorme productie van handelswaar waarvoor 600 ton inpakpapier per jaar nodig is, vijf miljoen tassen in dezelfde periode, en die bijna honderd en vijftien miljoen voet garen gebruikt in twaalf maanden verkoop. [140]

Het inpakpapier alleen al zou, als het uitgespreid zou worden, een oppervlakte van bijna 38.000.000 vierkante voet beslaan. Er is 40 liter vloeibare lijm per maand nodig om de Big Store te bevoorraden, terwijl de mantel- en kostuumafdeling alleen al voor 1.000 bezorgdozen per dag zorgt. Tienduizend handvatten voor kleine pakjes zoals vlees en kruidenierswaren worden elke week aan de klanten weggegeven. Maar laten we weer opstijgen met de liften aan de Sixth avenuecorners van de winkel naar

HET DAK, niet het minst aantrekkelijke deel van de mammoetvestiging. Hier bevindt zich, zowel in de winter als in de zomer, de kolossale serre en het palmenhuis, op zich al een bezienswaardigheid die een grote botanische tuin waardig is.

Enorme boomvarens bezetten het midden van de kruisvormige gangen, en deze zijn omringd met de prachtigste exemplaren van waaier- en andere palmen, Indiase rubberbomen en elke denkbare vorm van sierplant. Hier kunnen het hele jaar door allerlei tuinbouwkundige triomfen voor huisdecoratie worden gekocht; planten in grote oplage zijn te koop, evenals snijbloemen van de zeldzaamste soorten of die welke meer gewoon worden gebruikt. Kostbare orchideeën of bescheiden viooltjes worden hier verkocht en geleverd in elke gewenste hoeveelheid.

De kassen op het dak zijn er nog, de foto is gemaakt tijdens mijn bezoek aan de Big Store in 2011.

Vanaf deze verdieping opent zich een immense fotogalerij, de grootste en meest complete in de Verenigde Staten. Het is uitgerust met alle laatste verbeteringen die betrekking hebben op de fotografische kunst, en een bekwame staf van assistenten onder de supervisie van een meester in de kunst van artistieke portretten. Hier kan de bezoeker de mooiste en meest artistieke portretten krijgen, variërend in grootte van de kleinste miniatuur tot levensgroot. Met een capaciteit voor 1.000 foto's op een heldere dag en 20.000 in een week, is dit de modernste en up-to-date galerie in Amerika. Het vergroten gebeurt met krijt, waterverf, pastel en olieverf. De bezoeker kan een krijtportret krijgen voor \$1 tot \$25, of hij kan \$250 tot \$300 betalen voor de mooiste reproductie in pastel of olieverf. Als u door de grote ontvangstruimte van de fotografische afdeling loopt, [141] langs de vele gezellige en elegante kled- en retraitekamers waarmee het gebouw is uitgerust, bereikt men de trap naar het observatorium en de toren die de voorkant van Sixth avenue van het gebouw sieren. Een gemakkelijke trap brengt u naar het ruime observatorium, gelegen op een hoogte van 200 voet, vanwaar u een van de meest centrale en daarom misschien wel het mooiste uitzicht vanuit vogelperspectief van de stad heeft.

Nog hoger dan het publieke observatorium, op de top van de toren, staat het grote Siegel-Cooper zoeklicht. Deze monsterlens is zesendertig inches in diameter, de grootste ooit gemaakt, en wanneer hij op volle kracht werkt, projecteert hij een straal gelijk aan zeven miljoen kaarsen. Het licht is zichtbaar over een afstand van 30 mijl. Het wordt gebruikt ten behoeve van het publiek om de uitslag van verkiezingen en dergelijke bekend te maken, en ten behoeve van de Big Store door 's nachts reclameboodschappen op de onderzijde van de wolken te projecteren.

Op deze foto uit 2011 is te zien dat het zoeklicht niet meer op de toren staat.

Wanneer men terugkeert van de toren krijgt men een blik op een enorme ijzeren tank, en zo wordt men herinnerd aan de buitengewone voorzorgsmaatregelen die door de architecten en de eigenaars zijn genomen om het meest recente handelshuis absoluut brandveilig te maken⁷.

⁷ De nadruk op brandveiligheid is niet toevallig. De mensen gingen indertijd niet zo gemakkelijk zulke grote gebouwen binnen. Het was niet ongebruikelijk dat in advertenties die de koopwaar aan moesten prijzen, ook uitdrukkelijk vermeld werd dat het gebouw waarin de winkel gevestigd was, *fireproof* was. In een artikel over de komst van Siegel-Cooper Co. staat dat zelfs in de kop van het artikel.

Die tank was er in 2011 nog steeds, zoals te zien is op deze in het pikkedonker op goed geluk gemaakte foto.

DIVERSE, MERKWAARDIGE en INTERESSANTE CIJFERS.

De bouw van de Big Store kostte meer dan vier miljoen dollar. De goederen en inrichting kostten bijna twee miljoen dollar meer. De geschatte waarde van de goederen in de winkel is twee miljoen dollar. Meer dan een miljoen en een kwart dollar wordt jaarlijks uitbetaald aan de werknemers van de winkel. Er zijn 68 afdelingen, waarvan de totale omzet jaarlijks in de miljoenen loopt. De Big Store heeft regelmatig 3.100 werknemers in dienst, zodat bij de gematigde schatting van 4 personen per werknemersgezin meer dan 12.000 personen in zekere zin afhankelijk zijn van de winkel. In het vakantie seizoen zijn er meer dan 4.500 werknemers en worden er dagelijks gemiddeld 15.000 pakketten verstuurd. Naar schatting bezoeken dagelijks gemiddeld 120.000 mensen de winkel. Met Kerstmis wordt dit aantal meer dan verdubbeld. [142]

HET BEZORGSYSTEEM. Ingenieur en zeer zorgvuldig is het bezorgsysteem van de Big Store. Voor de bezorging in de stads en de voorsteden wordt een hele verdieping van de kelder als een kaart in vakken verdeeld, en elk pakje en elke levering wordt uiterst nauwkeurig gecontroleerd. De nieuwe stallen van de Big Store, die lopen van de 17e tot de 18e straat, tussen de 7e en de 8e avenue, zijn is op zich al de moeite waard. Er zijn stallen voor meer dan 200 paarden, een ziekenhuis voor zieke paarden en alle moderne veterinaire apparatuur. The Big Store heeft ook stallen in Harlem, Newark. N.J., en op Staten Island. In de zomer bedienen speciale wagens alle nabijgelegen zomerresorts. Vijftig enkele wagens, ook 63 enkele en 42 dubbele vrachtwagens zijn dagelijks bezig met het leveren van aankopen van de Big Store.

MEDISCHE VERZORGING VAN BEZOEKERS. Iedere bezoeker die plotseling door ziekte of ongesteldheid wordt overvallen, kan de meest deskundige medische hulp en verzorging krijgen door een medewerker van de Big Store te vragen de huisdokter op te roepen, die altijd in het gebouw aanwezig is. De medewerkers van de winkel zullen kosten noch moeite sparen om voor een bezoeker te zorgen die door ziekte wordt overvallen.

TOLKEN. Op elke afdeling van de Big Store zijn bekwame tolken in elke Europese taal te vinden. Bij navraag bij een zaalbediende of bij het kantoor van de hoofdinspecteur op het balkon krijgt u onmiddellijk de diensten van een goed opgeleide man of vrouw die elke gewenste taal vloeiend spreekt⁸. [147]

⁸ Op pagina 7 citeert de gids met instemming een anonieme schrijver in McClures Magazine (vertaald): "Greater New York is [...]" de meest kosmopolitische stad ter wereld. Binnen haar grenzen zijn vertegenwoordigers van bijna elke natie en stad op aarde. Er wonen 1.250.000 buitenlanders en hun kinderen

WERKNEMERSVEREINIGING. Er bestaat een uitstekende vereniging voor de werknemers, die uitkeringen bij ziekte en overlijden betaalt en de beste medische hulp biedt aan elke invalide of zieke werknemer. [148]

Alle artikelen zijn geïndexeerd en alfabetisch gerangschikt onder hun naam. De cijfers na elk artikel geven enerzijds de verdieping van de BIG STORE aan waar het artikel te koop is en anderzijds het nummer van de dichtstbijzijnde pilaar van de winkel. Zo betekent *Jams*, IV., 7, dat Jams te koop zijn op de 4e verdieping, bij pilaar 7. *Bas.* [basement] betekent in dit verband Kelder; *Bal.* betekent Balkon; *Cons.*, het dakserre op de 7e verdieping, en *Men.*, de Menagerie. Een verwijzing naar de diagrammen in het vorige deel van het werk zal de plaats van de artikelen en afdelingen vergemakkelijken.

Beschrijving van de koopwaar	Locatie.
Buikbanden, dames en heren	I., 18e st.
Buiksteunen	I., 18e st.
Absorberend katoen	I., 18e st.
Inpakbalie I.,	15, en II., 19e st.
Adresboeken	I., 29
Adverteerafdeling en Manager	III., 29
Afghaanse tapijten	II., 13
After-dinner sets	I., 4, en Bas. Front
Agaat producten allerhande	Bas. Midden
Landbouwbenodigdheden	Bas. Achter
Pluimen	II. 9-11
Luchtkussens	I., 18e st.
Luchtgeweren	II.. 36
Alarmkasten. Elektrische	Bas. Center
Wekkers	I., 2. en Bas. Centrum
Albums. Autograaf, Foto en Klad	I., 31
Alcohol	I., 18e st.

brengen het aantal op 2.500.000, oftewel tweederde van de totale bevolking van de stad. Bovenaan de lijst staan de Duitsers, met bijna 900.000 inwoners. Daarna komen de Ieren met 850.000 inwoners. Er zijn 170.000 Engelsen, 105.000 Russen, 100.000 Italianen en 50.000 Schotten. Amerika's metropool is de grootste Ierse stad ter wereld. Dublin, de hoofdstad van Emerald's Isle, heeft er minder dan de helft van het aantal. Naast Berlijn is ze ook de grootste Duitse stad ter wereld. Ze heeft bijna evenveel Duitsers als Hamburg en München samen. Ze heeft meer Engelsen dan Portsmouth, meer Canadezen dan Canadees Londen, meer Russen dan Jilna, meer Fransen dan Aix. Ze heeft bijna net zoveel Schotten als Leith, Italianen als Yenice, Oostenrijkers als Presburg en Scandinaviërs als Bergen." Het zal dus niet voor niets zijn geweest dat er tolken waren in de winkel van Siegel en Cooper. Ook aan immigranten moesten de waren uit de Big Store kopen. In 1898 woonden er 3.300.00 mensen in Greater New York. Ter vergelijking, in 1900 woonden er in heel Nederland vijf miljoen mensen.

Alcohol- en gasstrijkijzers, lampen en kachels Bas. Achter [149]

De lijst met koopwaar gaat nog 70 pagina's door. Ik heb hier niet alles vertaald, geïnteresseerden verwijs ik naar het [origineel](#).

EEN PAAR OPMERKINGEN TOT SLOT

Opvallend is dat in de brochure in superlatieven over de Big Store wordt gesproken. Alles is groot, groter, grootst. Dat begint al met de tot de verbeelding sprekende buitenkant. De gevels zijn duidelijk bedoeld om te imponeren en tegelijkertijd om op te vallen en aan te trekken. Wie wil zo'n prachtig en indrukwekkend gebouw nou niet van binnen bekijken. Dat past in de strategie van de onderneming om zoveel mogelijk mensen binnen de muren te krijgen. Het is niet voor niets dat de nadruk wordt gelegd op het vrijblijvende karakter van een bezoek aan Siegel-Cooper Co. Men kon gerust binnenkomen om te genieten van niet zonder reden aangeprezen bezienswaardigheden als de machinekamer, de botermakerij en de promenades. Waren de mensen eenmaal binnen, zo was de gedachte, zouden kijkers vanzelf wel kopers worden.

In 1902 is Cooper uit de directie gestapt, en in datzelfde jaar is de onderneming verkocht aan Joseph Greenhut en diens zoon, die de winkel voortzetten, met behoud van de naam Siegel-Cooper Co. In 1915 werd de zaak evenwel bankroet verklaard, waarna de winkel in 1917 werd gesloten.